

ZAHÁJENÍ RESUSCITACE PATOU NOHY V ÉŘE MOBILNÍCH TELEFONŮ - STUDIE NA MODELU RESUSCI ANNE LAERDAL

MUDr. Olga Gimunová, Ph.D.
KARIM, FN Brno, LF MU, Brno, ČR

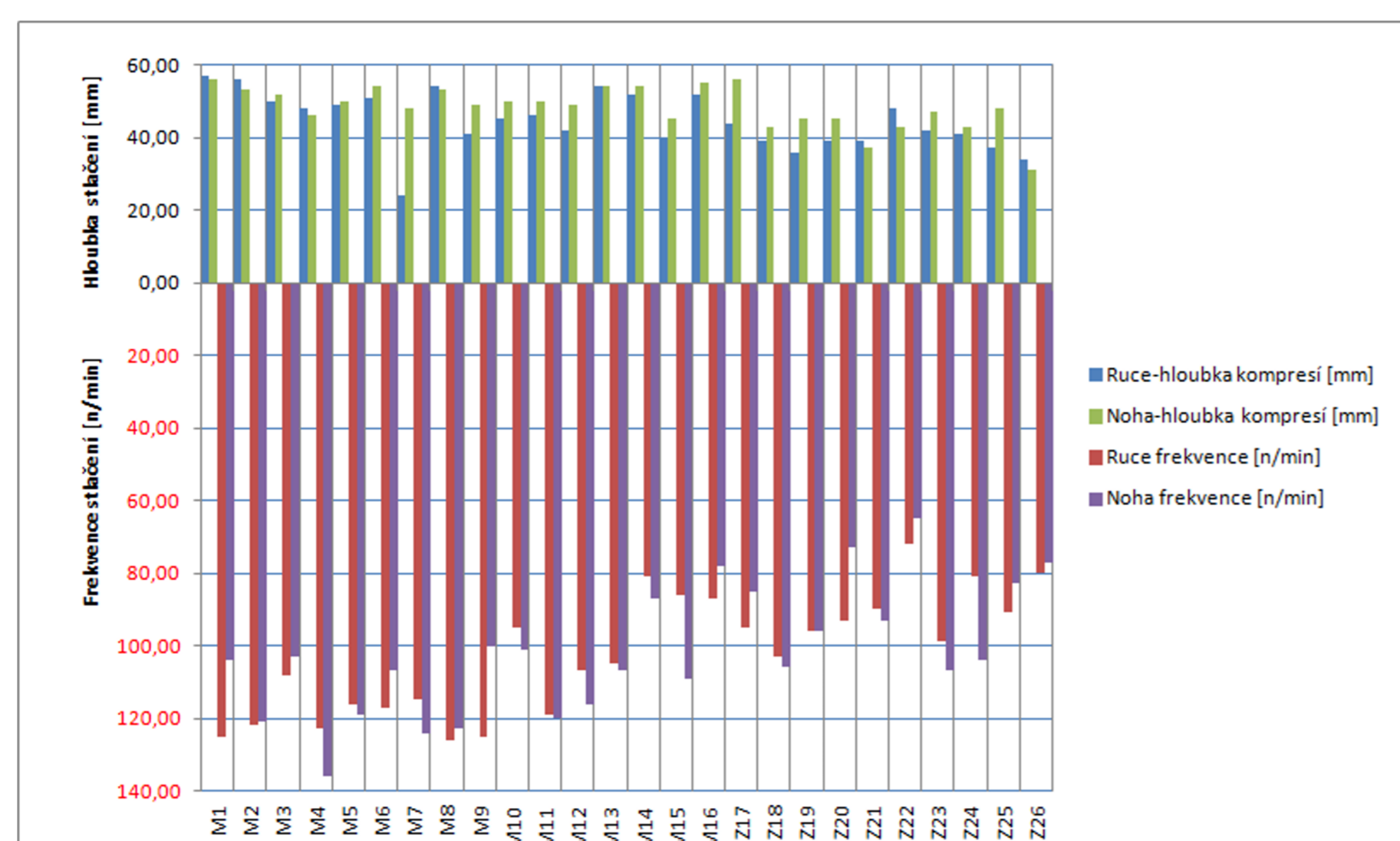

ÚVOD

ERC guidelines 2010 již nezmiňují možnost použití alternativních technik komprese hrudníku jako je užití paty nohy ke stlačování sternu. Tato metoda však byla občas v minulosti využívána.

Tři studie na modelech prokázaly, že není rozdíl v hloubce kompresí hrudníku a jejich počtu, když komprese patou nohy byly použity místo ručních kompresí. Ale tyto dříve uváděné studie jsou starší více než 30 let a nové studie v tomto směru neexistují.

Cílem této studie bylo prokázat účinnost zahájení kompresí hrudníku patou nohy za současného užití mobilního telefonu.

Graf: Zhodnocení hloubky a frekvence kompresí u žáků

DISKUZE

Účastníci této studie byli žáci 9. třídy těsně před ukončením povinné školní docházky. Simulace resuscitace probíhala díky firmě Laerdal na modelu Resusci Anne a byly prováděny pouze komprese hrudníku. Při provádění kompresí patou nohy bylo v průměru dosaženo větší hloubky kompresí a žáci byli navíc zároveň schopni telefonovat ze svých mobilních telefonů a simulovat přivolání ZZS. Resuscitace u všech 10 dívek souboru se jeví jako nedostačující. Jeden z chlapců trpí neuromuskulární skoliózou a jeho výsledky byly velmi špatné - viz č. M7. Učitelé TV prokázali výborné výsledky. Simulace resuscitace u všech probíhala 2 min a byl vyhodnocen průměr za 1 minutu.

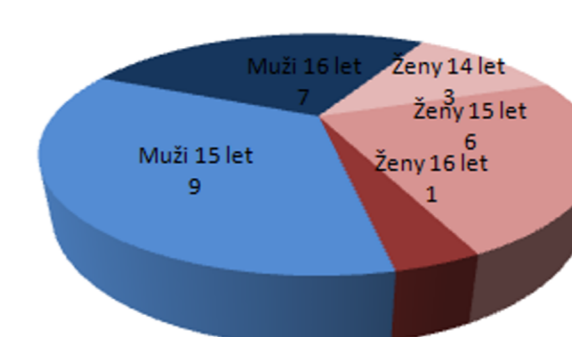
VÝSLEDKY

Srovnání účinnosti těchto dvou metod kompresí hrudníku prokázalo o 3,7 mm v průměru větší hloubku kompresí u patou prováděných kompresí hrudníku. Frekvence kompresí zůstala stejná. Výše popsaná metoda kompresí hrudníku patou nohy by mohla být užitečná v případě jednoho dostupného záchránce a výhodu přináší adolescentům a záchráncům vážícím 50 kg a méně. V hlučném prostředí může být problémem použití mobilního hands – free telefonu za účelem snížení časové prodlevy před zahájením vlastní resuscitace při ručních kompresích hrudníku, proto by mohla být výhodnější mnou navrhovaná metoda.

METODY

Komprese hrudníku patou nohy byly dovoleny již na začátku simulace resuscitace u této mé nové studie. To umožňovalo stojícímu záchránci použít jeho mobilní telefon k přivolání odborné pomoci. 28 dobrovolníků bylo schopno provádět srovnávací studii 2 minuty ručními kompresemi hrudníku, poté po oddechu dobrovolníci prováděli 2 minuty komprese hrudníku patou nohy za současného užití mobilního telefonu. K studii byl použit model Resusci Anne Laerdal se záznamem hloubky každé komprese, počtu kompresí za minutu a s hodnocením kvality uvolnění hrudní stěny

Složení dobrovolníků žáků podle věku a pohlaví

Tab.: Porovnání ručních kompresí s kompresemi prováděných patou nohy

Žák	Věk	pohlaví	Výška [cm]	Váha [kg]	Ruce - komprese			Noha - komprese			aktivně sportující hokejista
					hloubka kompresí [mm]	frekvence [n/min]	počet špatných uvolnění za 2 min	hloubka kompresí [mm]	frekvence [n/min]	počet špatných uvolnění za 2 min	
M1	15	M	180	83	57	125	0	56	104	3	ano
M2	15	M	170	78	56	122	0	53	121	1	ano
M3	16	M	170	68	50	108	0	52	103	2	ano
M4	16	M	173	70	48	123	0	46	136	9	ano
M5	15	M	164	60	49	116	0	50	119	1	ne
M6	15	M	183	70	51	117	0	54	107	1	ne
M7	15	M	182	61	24	115	0	48	124	55	ne - skoliotik
M8	15	M	174	86	54	126	0	53	123	2	ne
M9	15	M	172	63	41	125	0	49	100	1	ne
M10	16	M	175	65	45	95	0	50	101	16	ne
M11	15	M	165	58	46	119	3	50	120	9	ne
M12	16	M	175	57	42	107	0	49	116	1	ne
M13	16	M	170	70	54	105	0	54	107	0	ne
M14	16	M	183	68	52	81	0	54	87	1	ne
M15	15	M	165	66	40	86	1	45	109	7	ne
M16	16	M	177	72	52	87	0	55	78	1	ne
Z17	15	Ž	163	63	44	95	0	56	85	1	ne
Z18	15	Ž	158	48	39	103	0	43	106	0	ne
Z19	15	Ž	172	62	36	96	2	45	96	1	ne
Z20	15	Ž	172	52	39	93	0	45	73	0	ne
Z21	15	Ž	171	57	39	90	0	37	93	0	ne
Z22	14	Ž	164	52	48	72	0	43	65	0	ne
Z23	16	Ž	155	68	42	99	0	47	107	0	ne
Z24	14	Ž	165	48	41	81	0	43	104	5	ne
Z25	14	Ž	165	58	37	91	0	48	83	0	ne
Z26	15	Ž	173	53	34	80	0	31	77	0	ne
Průměr	15,2		170,62	63,69	44,62	102,19	0,23	48,31	101,69	4,50	

Učitel	Věk	pohlaví	Výška [cm]	Váha [kg]	Ruce - komprese			Noha - komprese			aktivně sportující hokejista
					hloubka kompresí [mm]	frekvence [n/min]	počet špatných uvolnění za 2 min	hloubka kompresí [mm]	frekvence [n/min]	počet špatných uvolnění za 2 min	
U1	35	M	178	85	53	96	0	54	100	0	ne
U2	32	M	183	97	46	97	0	50	112	0	ne

ZÁVĚR

Zahájení resuscitace patou nohy při současném užití mobilního telefonu může ušetřit drahocenný čas. Gasping je často přítomen při zahájení resuscitace. Po přivolání odborné pomoci je vhodné přejít k ručně prováděným kompresím hrudníku a k umělému dýchání v poměru 30:2 v souladu s ERC guidelines 2010. V budoucnu by bylo užitečné provést více studií s kompresemi hrudníku patou nohy na sofistikovaných modelech. Z etického hlediska by zahájení resuscitace patou nohy pro některého potenciálního záchránce mohlo být problémem. Pokud by však tato metoda byla přínosem, tak k ní etici LF po mém dotazu zaujímají pozitivní stanovisko.

Mé velké poděkování patří firmě Laerdal (konkrétně paní Jiráčkové a panu Panskému) za možnost provedení studie na modelu Resusci Anne Laerdal.